

Центр професійного розвитку
педагогічних працівників
Вінницької міської ради

Дата проведення: 27 лютого 2025 року
Початок: 13.30

**Засідання міської школи молодого майстра
«Творення»
(молоді вихователі: II-й, III-й рік роботи)**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ
«Пошуково-дослідницька
діяльність дошкільників:
інноваційний погляд »**

**Спікер - консультант КУ «ЦПРПП ВМР»
Ніна Сокиринська**

КИТАЙСЬКЕ ПРИСЛІВ'Я:

**«Скажи мені – і я забуду.
Покажи мені – і я запам'ятаю.
Дай мені зробити самому –
і я зрозумію»**

Конфуцій

**У дошкільному віці
експеримент є провідним,
а в перші три роки – практично
єдиним способом пізнання світу**

Важливо створити умови для пошуково-дослідницької діяльності

Сьогодні в Україні тематика STEM освіти набирає популярності.

Державна установа «Інститут модернізації змісту освіти», зазначає важливість STEM освіти для України та працює над впровадженням даної методики в освітніх закладах. На відміну від класичної освіти, за STEM дитина отримує набагато більше автономності. На процес навчання набагато менше впливають стосунки, що склалися між вихователем та вихованцем, що дає можливість більш об'єктивно оцінювати прогрес. За рахунок такої автономності, дитина вчиться бути самостійною, приймати власні рішення та брати за них відповідальність.

- ❑ **Ірина Стеценко.** ЛЕГО-конструювання як компонент STREAM-освіти для дошкільників.
- ❑ **Катерина Крутій.** Альтернативна програма формування культури інженерного мислення «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт»

- **STEM** - акронім слів - природничі науки, технологія, інжиніринг, математика.
- **STEAM** - акронім слів природничі науки, технологія, інжиніринг, мистецтво, математика.
- **STREAM** - акронім слів - природничі науки, технологія, читання + письмо, інжиніринг, мистецтво, математика.

- **STREAM** - дошкільники та учні молодших класів;
- **STEAM** - середня та старша школа;
- **STEM** - профільна та вища освіта.

- *STREAM-освіта* - це новий інтегрований підхід до освіти, який передбачає:
- формування уявлень та вмінь дітей у галузях природничих наук, технологій, читання та письма, інженерії, мистецтва, математики;
- акцентує увагу на вивченні точних наук, виховує культуру інженерного мислення.

STREAM-ОСВІТА або Стежинки у Всесвіт

Програма зорієнтована на формування культури інженерного мислення – підхід до навчання, який поєднує природничі науки, технології, інженерію та математику

Переваги STREAM-освіти:

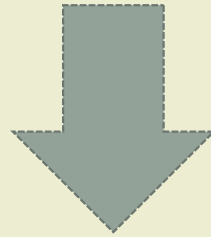

- ❖ навчання за темами
- ❖ використання знань у повсякденному житті
- ❖ розвиток критичного мислення
- ❖ надання впевненості у власних силах
- ❖ розвиток інтересу до технічних дисциплін
- ❖ креативні та інноваційні підходи до проєктної та дизайн-діяльності
- ❖ підготовка дитини до технологічних інновацій у житті

Приклади використання STEM в дослідницькій діяльності

Наука (Science)

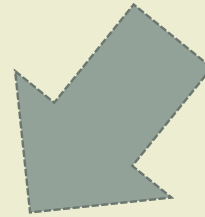
1. Дослідження властивостей води
2. Вивчення рослин
3. Дослідження тварин

Приклади використання STEM в дослідницькій діяльності

Технології (Technology)

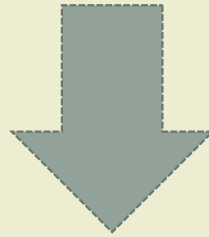

1. Конструювання з LEGO
або інших
конструкторів
2. Використання ІКТ

Приклади використання STEM в дослідницькій діяльності

Інженерія (Engineering)

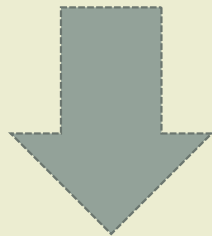
1. Побудова мостів з різних матеріалів, дослідження міцності конструкцій
2. Створення моделей будівель

Приклади використання STEM в дослідницькій діяльності

Математика (Mathematics)

1. Лічба предметів, порівняння їх за розміром, формою, кількістю
2. Будування геометричних фігур з різних матеріалів

ВАЖЛИВО ПАМ'ЯТАТИ !

STEM-освіта

це сучасний та ефективний підхід до навчання, який допомагає дітям розвинути важливі навички та якості

це розвиток у дітей цікавості до навчання, вміння досліджувати світ

сприяє розвитку пізнавальної активності, логічного мислення, творчості дітей

ТЕОРІЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ВІНАХІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ (ТРВЗ)

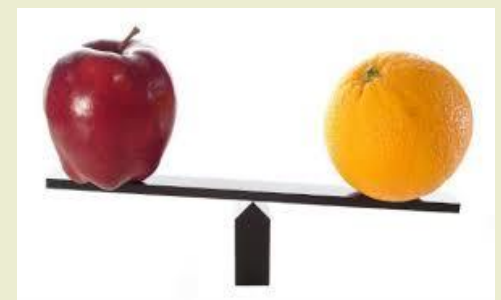
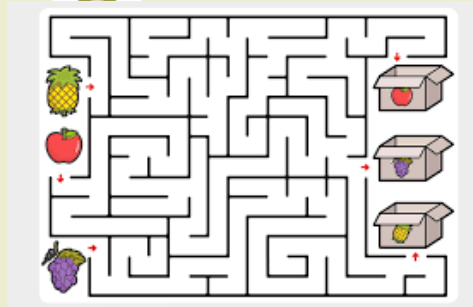

Методика ТРВЗ розроблена Генріхом Альтшуллером в 1946 році. Спрямована на активізацію творчого мислення та розвиток здібностей до розв'язання складних проблем

Полягає в навчанні дітей вирішенню винахідницьких завдань різного рівня складності – від найпростіших до дуже заплутаних

- точна наука, має власний інструментарій

- Метод спроб і помилок
  - Метод контрольних запитань
  - Метод фокальних об'єктів
  - Метод аналогій
  - Метод моделювання
- «маленькими чоловічками»

						
Чоловічок и твердої речовини	Чоловічок и рідкої речовини	Чоловічок и газоподіб- ної речовини	Можна зламати	Можна зжати	Міцність на розрив	Міцність на згин

Приклади використання ТРВЗ в пошуково-дослідницькій діяльності дошкільників:

1. Проблема: Як допомогти ведмедику дістатися до меду, який знаходиться високо на дереві?

Протиріччя: Потрібно, щоб ведмедик був високим, але він низький.

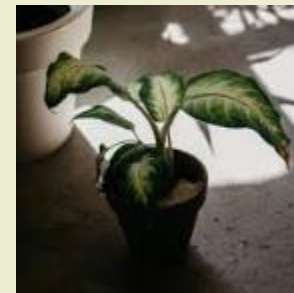
Рішення: Використати драбину, побудувати вежу з кубиків, попросити допомоги у інших тварин.

2. Проблема: Як зробити так, щоб сніговик не розтанув на сонці?

Протиріччя: Сніговик має бути холодним, але сонце гріє.

Рішення: Поставити сніговика в тінь, обкласти його льодом, зробити йому шубу з фольги.

3. Проблема: Як виростити рослину в кімнаті, де мало світла?

Протиріччя: Рослини потребують багато світла, але в кімнаті його мало.

Рішення: Використання штучного освітлення (наприклад, лампи), використання спеціальних добрив, які допомагають рослинам рости в умовах недостатнього освітлення.

Використання ТРВЗ в пошуково-дослідницькій діяльності дошкільників сприяє розвитку їхньої пізнавальної активності, творчого мислення, вміння вирішувати проблеми та співпрацювати

ЕЙДЕТИКА

Методика розвитку пам'яті та образного мислення за допомогою асоціацій та уявлень. Допомагає дітям краще запам'ятовувати інформацію, генерувати ідеї та знаходити нестандартні рішення

Методика являє собою набір асоціативних карток із зображеннями, які використовуються для:

- ❖ Кодування інформації. Інформація, яку потрібно запам'ятати, перетворюється на яскраві зорові образи.
- ❖ Створення асоціацій. Створені образи пов'язуються з вже відомими образами або поняттями.
- ❖ Запам'ятовування. Створені асоціації запам'ятовуються за допомогою емоцій та уяви.
- ❖ Відтворення. Для відтворення інформації потрібно згадати відповідні образи та асоціації.

Переваги ейдетики!

- ✓ Покращення пам'яті. Ейдетика допомагає запам'ятовувати великі обсяги інформації на тривалий термін.
- ✓ Розвиток образного мислення. Ейдетика сприяє розвитку уяви, фантазії та креативності.
- ✓ Підвищення концентрації. Ейдетика вимагає зосередження та уваги, що сприяє розвитку цих якостей.
- ✓ Зацікавленість. Ейдетика робить процес навчання цікавим та захопливим.

Використання ейдетики в пошуково-дослідницькій діяльності

Створення
образів

Асоціації

Мнемонічні
прийоми

Розвиток
уяви

Ігрова
форма

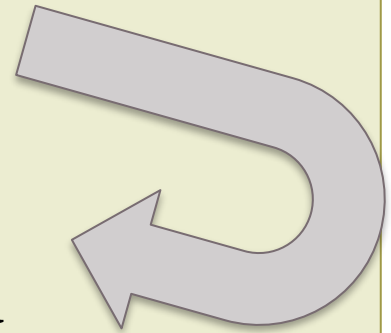

ЕЙДЕТИКА

Сприяє розвитку у дітей не тільки пам'яті та образного мислення, але й креативності, уяви та емоційного інтелекту.

Діти навчаються бачити світ у яскравих образах, встановлювати зв'язки між різними явищами та знаходити нестандартні рішення для різноманітних завдань

МЕТОД ПРОЄКТІВ

Передбачає, що діти під керівництвом дорослого (педагога або батьків) працюють над розв'язанням певної проблеми, яка є значущою та цікавою для них. Проєкт може бути спрямований на дослідження будь-якого явища, об'єкта, події тощо

Етапи роботи над проєктом:

- Вибір теми проєкту
- Планування діяльності
- Реалізація проєкту
- Оформлення результатів

Презентація проєкту

МЕТОД ПРОЄКТІВ

є ефективним
засобом розвитку
пізнавальної
активності, творчого
мислення та інших
важливих якостей у
дітей дошкільного
віку

використання
сприяє формуванню
у дітей інтересу до
навчання та
дослідницької
діяльності

❖ **Інноваційні технології** - це потужний інструмент розвитку дитини, який відкриває перед педагогами безмежні можливості для організації цікавого та ефективного навчання

ПАМ'ЯТАЙТЕ

- ❖ Дитина – дослідник за своєю природою. Наше завдання – підтримати цей інтерес, створити умови для відкриттів та експериментів.
- ❖ Інновації – це не самоціль. Технології мають допомагати нам зробити навчання більш ефективним та цікавим, а не замінювати живе спілкування та особистий досвід дитини.
- ❖ Важлива системність та послідовність. Пошуково-дослідницька діяльність має бути не епізодичною, а системною, охоплювати різні сфери знань та інтересів дитини.
- ❖ Розвиток – ось головна мета. Ми не просто передаємо дітям знання, а й вчимо їх мислити, досліджувати, творити, знаходити рішення.

Список використаних джерел:

1. Інноваційні підходи до організації пошуково-дослідницької діяльності дошкільників. Палітра педагога. - 2021. - № 4.
2. Пошуково-дослідницька діяльність як засіб розвитку творчого мислення дітей дошкільного віку. Палітра педагога. - 2023. - № 1.
3. Пошуково-дослідницька діяльність та STEM-освіта: точки дотику. Джерело. - 2023. - № 2.
4. Розвиток допитливості та пізнавальної активності дітей засобами пошуково-дослідницької діяльності. Дитячий садок. - 2021. - № 2.
5. Гончарук О. В. Навчання + ейдетика – цікаво, швидко, назавжди / О. В. Гончарук, О. В. Нечипоренко // Педагогічна майстерня. – 2011. – № 11. – С. 12–17.
6. Яценко А. В. Джерельце творчості. ТРВЗ / А. В. Яценко. – Х.: Ранок, 2011. – 176с.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!